

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΗ

Το master plan για την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας

του Γιάννη
Καραγιάννη*

Η μέχρι τώρα στάση όλου του πολιτικού συστήματος για το αγροτικό ζήτημα στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται από τρεις βασικές ελλείψεις: στοιχειώδους συνεννόησης και συναίνεσης για ένα τόσο μεγάλο εθνικό ζήτημα όπως είναι αυτό της ανασυγκρότησης της αγροτικής οικονομίας της χώρας μας, αυτοκριτικής για πολιτικές, πράξεις, λάθη και παραλείψεις που οδήγησαν στη διάλυση της πρωτογενούς παραγωγής και του συνεταιριστικού κινήματος, καθώς και καινοτόμων προτάσεων και στρατηγικών για την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, βασικών πυλώνων παραγωγικής ανασυγκρότησης και δημιουργίας εθνικού πλούτου.

Δεν μπορεί να διεξαχθεί ειλικρινής δημόσιος διάλογος για το

αγροτικό, με όρους εθνικής συνεννόησης, αν «φυγοδικούμε» με τις παραπάνω ελλείψεις. Ο αγροτικός κόσμος περιμένει κάθαρση, λύσεις στα μεγάλα του προβλήματα και σχέδιο αγροτικής ανασυγκρότησης. Δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα η χώρα μας είναι ελλειμματική στα κυριότερα αγροτικά προϊόντα. Εισάγουμε το 65% του αγελαδινού γάλακτος, το 90% του βόειου κρέατος, το 65% του χοιρινού και το 30% των πουλερικών. Οι εισαγωγές αυτές ξεπερνούν τα 2,5 δις ευρώ τον χρόνο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας.

Ο μακρύς κατάλογος της ντροπής

Δεν είναι, βεβαίως, της παρούσης η ανάλυση της πολύχρονης παθολογίας του αγροτικού ζητήματος

στην Ελλάδα. Αυτό όμως που συνέβη στη χώρα μας τα τελευταία τριάντα χρόνια δεν έχει προηγούμενο στην ευρωπαϊκή αγροτική οικονομία και την πρωτογενή παραγωγή: κατασπατάληση ευρωπαϊκών πόρων, αμαρτωλά δάνεια της ΑΤΕ, σκάνδαλα τύπου ΣΕΒΑΘ και ΕΑΣ Λαρίσης, ξεπούλημα κορυφαίων συνεταιριστικών επιχειρήσεων όπως η γαλακτοβιομηχανία ΔΩΔΩΝΗ, δημιουργία προβληματικών συνεταιρισμών, όπως η ΑΓΝΟ, η ΣΕΚΑΠ, η ΣΕΠΕΚ και παλαιότερα οι ΚΥΔΕΠ, ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ, ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ, ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗ κ.ά.

Δυστυχώς, δεν έχει τέλος ο κατάλογος της ντροπής και των χιλιάδων συνεταιρισμών-σφραγίδες που καταχράστηκαν δημόσιο χρήμα και αμαύρωσαν τον θεσμό της συνεταιριστικής

ιδέας στη χώρα μας. Η αποκάλυψη των μεγάλων αγροτικών σκανδάλων είναι χρέος της πολιτείας. Υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τα 5 δις ευρώ, για παράδειγμα, η ζημία που υπέστη το Δημόσιο από τις παράνομες χορηγήσεις δανείων της ΑΤΕ το διάστημα 2000-2012, βάσει πορίσματος του Αρείου Πάγου που διερεύνησε περιπτώσεις όπως αυτή της ΣΕΒΑΘ.

Από εδώ και πέρα

Το ζητούμενο, ωστόσο, είναι τι κάνουμε από εδώ και πέρα. Η ανασυγκρότηση της πρωτογενούς παραγωγής δεν μπορεί να γίνει με αναχρονιστικές αντιλήψεις εκτός ευρωπαϊκού πλαισίου ή με έλλειψη περιφερειακού σχεδιασμού, εθνικής στρατηγικής για τα εθνικά μας προϊόντα, σύγχρονων και ισχυρών συνεταιρισμών που θα λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, καθώς και χωρίς την πλήρη αντιστροφή της σημερινής σχέσης γεωργίας - κτηνοτροφίας, με έμφαση στην αιγοπροβατοτροφία και τα κτηνοτροφικά φυτά.

Η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, με στόχο τη βελτίωση της αυτόνομης και την παραγωγή επώνυμων ΠΟΠ, παραδοσιακών και ΠΓΕ προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας και ποιότητας είναι μονόδρομος. Η σύνδεση δε της πρωτογενούς παραγωγής με το τουριστικό προϊόν, τον πολιτισμό και την εθνική γαστρονομία θα αναδείξει τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Η αναφορά μου στη στήριξη και ανάπτυξη της προβατοτροφίας δεν γίνεται για λόγους ιστορικούς, αλλά διότι το πρόβειο γάλα αποτελεί τη βάση της φέτας. Σήμερα η παγκόσμια ζήτηση ανέρχεται στους 500.000 τόνους. Η ελληνική παραγωγή πλησιάζει τους 92.000 τόνους, εκ των οποίων οι 43.000 εξαγονται. Επιβάλλεται, ιδίως μετά τις τελευταίες εξελίξεις των συμφωνιών της ΕΕ με τρίτες χώρες, η στήριξη και ανάπτυξη

της προβατοτροφίας, καθώς και η χάραξη εθνικής στρατηγικής προσαρτησίας της ΠΟΠ φέτας, η οποία στηρίζει την αυθεντικότητα του προϊόντος και απαντά με τον καλύτερο τρόπο στον ανταγωνισμό των λευκών τυριών.

Πωλείται χύμα το 85% του εγχώριου λαδιού

Παρόμοια στρατηγική απαιτείται και για το άλλο εθνικό μας προϊόν, το λάδι. Δυστυχώς, σήμερα πάνω από το 85% της ελληνικής παραγωγής πωλείται χύμα και, μάλιστα, στον ανταγωνισμό!

Η πολυδιάσπαση της μικρής παραγωγής και η έλλειψη σύγχρονου εξαγωγικού μάρκετινγκ δεν μπορεί να στηρίξουν την εξωστρέφεια και την είσοδο του προϊόντος στα μεγάλα σημεία λιανικής πώλησης. Απαιτούνται συμπράξεις, συνεργασίες και clusters για εξασφάλιση ποσοτήτων και προώθηση με τη στήριξη εθνικού brand name. Σημαντικό ρόλο στην ανασυγκρότηση του αγροτικού τομέα και της ανάπτυξης πρέπει να παίξει ο περιφερειακός - χωροταξικός σχεδιασμός. Αρκεί να εκπονηθούν

Η αναφορά στη στήριξη και ανάπτυξη της προβατοτροφίας δεν γίνεται για λόγους ιστορικούς, αλλά γιατί το πρόβειο γάλα αποτελεί τη βάση της φέτας.

σύγχρονα περιφερειακά προγράμματα με καινοτόμα και εξωστρεφή μοντέλα περιφερειακής ανάπτυξης που έχουν δοκιμαστεί και σε άλλες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου.

Αυτό, εξάλλου, κατέδειξε και η πρόσφατη συνάντηση του πρωθυπουργού με τους δεκατρείς περιφερειάρχες της χώρας με αντικείμενο τον εθνικό διάλογο για την παραγωγική ανασυγκρότηση. Κοινή πεποίθηση όλων όσοι συμμετείχαν στη σύσκεψη είναι η εκπόνηση ενός εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου μέσα από έναν διευρυμένο και διαφανή διάλογο που θα πραγματοποιηθεί σε περιφερειακό επίπεδο, χωρίς αποκλεισμούς. Περιφερειακοί θεσμοί, κοινωνικοί φορείς και παραγωγικές δυνάμεις θα κληθούν να συμβάλουν στο εγχείρημα προκειμένου να υπάρξει ένα αναπτυξιακό σχέδιο-προϊόν ευρύτερων συναיένσεων. Αυτό το οποίο στην επιστήμη της περιφερειακής ανάπτυξης ονομάζεται master plan.

Είναι σε όλους γνωστό ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική οικονομία έχουν ρίζες στις παθογένειες προηγούμενων δεκαετιών, μία εκ των οποίων υπήρξε και το στρεβλό παραγωγικό μοντέλο του παρελθόντος. Η αντιμετώπιση αυτών των παθογενειών αποτελεί πράξη ευθύνης για όλους μας! ■

* Βουλευτή Ιωαννίνων του ΣΥΡΙΖΑ.

ΕΙΣΑΓΟΥΜΕ ΤΟ 65% ΤΟΥ ΑΓΕΛΑΔΙΝΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ, ΤΟ 90% ΤΟΥ ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ, ΤΟ 65% ΤΟΥ ΧΟΙΡΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟ 30% ΤΩΝ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ.